Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2025

Proves d'accés a la universitat per a més grans de 25 anys

Literatura

Sèrie 1

Fase específica

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Opció d'accés:

- ☐ A. Arts i humanitats
- ☐ B. Ciències
- ☐ C. Ciències de la salut
- ☐ D. Ciències socials i jurídiques
- ☐ E. Enginyeria i arquitectura

Ubicació del tribunal .....

.....

Aula .....

Trieu UNA de les dues opcions (A o B). Cada exercici s'ha de respondre en la llengua corresponent a la literatura objecte d'examen.

Escoja UNA de las dos opciones (A o B). Cada ejercicio deberá responderse en la lengua correspondiente a la literatura objeto de examen.

OPCIÓ A / OPCIÓN A

1. Desenvolupeu UN dels dos temes següents (*a* o *b*):
[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

***a*)** A partir de l'afirmació de Maria-Mercè Marçal en què es refereix a *Bruixa de dol* com «un intent de trobar una veu pròpia que entronqui alhora amb la tradició literària catalana —com totes, essencialment masculina— i amb l'experiència quotidiana —sense veu— de les fades i les bruixes», expliqueu a quines tradicions literàries fa referència i amb quines formes poètiques construeix el seu llibre.

***b*)** La crítica ha dit que la majoria dels contes de Pere Calders segueixen un patró semblant en què, a partir d'una situació inicial aparentment estable, succeeix un fet extraordinari que trasbalsa i modifica radicalment la realitat. Trieu un conte del llibre *Cròniques de la veritat oculta* i expliqueu-lo de manera que es distingeixin i quedin identificades la situació de tranquil·litat inicial; l'aparició del fet trasbalsador, i les conseqüències que té aquest fet sobre la història narrada i sobre els personatges.

2. Desarrolle UNO de los dos comentarios de texto propuestos a continuación (*a* o *b*):
[5 puntos: 3 puntos por el contenido y 2 puntos por la capacidad de argumentación y de análisis, la ordenación de las ideas y la coherencia del discurso]

***a*)** Comente el siguiente fragmento de *Luces de bohemia*, de Ramón María del Valle-Inclán, teniendo en cuenta los siguientes aspectos (no tienen que tratarse, necesariamente, por separado ni en el mismo orden, pero sí deben ejemplificarse):
— la relación del fragmento con la teoría del esperpento;
— el vínculo entre este diálogo y la tesis de la obra *Luces de bohemia*.

[Escena XII]

MAX: Los ultraístas son unos farsantes. El esperpentismo lo ha inventado Goya. Los héroes clásicos han ido a pasearse en el callejón del Gato.
DON LATINO: ¡Estás completamente curda!
MAX: Los héroes clásicos reflejados en los espejos cóncavos dan el Esperpento. El sentido trágico de la vida española solo puede darse con una estética sistemáticamente deformada.
DON LATINO: ¡Miau! ¡Te estás contagiando!
MAX: España es una deformación grotesca de la civilización europea.
DON LATINO: ¡Pudiera! Yo me inhibo.
MAX: Las imágenes más bellas en un espejo cóncavo son absurdas.
DON LATINO: Conforme. Pero a mí me divierte mirarme en los espejos de la calle del Gato.
MAX: Y a mí. La deformación deja de serlo cuando está sujeta a una matemática perfecta. Mi estética actual es transformar con matemática de espejo cóncavo las normas clásicas.
DON LATINO: ¿Y dónde está el espejo?
MAX: En el fondo del vaso.
DON LATINO: ¡Eres genial! ¡Me quito el cráneo!
MAX: Latino, deformemos la expresión en el mismo espejo que nos deforma las caras y toda la vida miserable de España.
DON LATINO: Nos mudaremos al callejón del Gato.

***b*)** Comente el siguiente pasaje de *Retahílas*, de Carmen Martín Gaite, en el que habla Eulalia, teniendo en cuenta los siguientes aspectos (no tienen que tratarse, necesariamente, por separado ni en el mismo orden, pero sí deben ejemplificarse):
— la importancia del tiempo en el conjunto de la obra;
— el recuerdo del pasado y el paso del tiempo como recursos para hilvanar el diálogo de los personajes protagonistas.

«Estoy sola, vuelvo a empezar, todo es mío, yo amaso el tiempo y me pertenece, es mi material de labor, mi tela para tejer, no lo siento tirano ni verdugo». Porque la libertad se identifica con la asunción del tiempo, es algo tan fácil y tan difícil como mirarle a la cara, es deponer las armas y reingresar en él; el tiempo está esperando de nosotros que hagamos eso, que no lo miremos como enemigo, y solo entonces nos entrega todo lo que guardaba en sus repliegues, solo cuando nota que vamos con él, que nos hemos embarcado con él.

OPCIÓ B / OPCIÓN B

1. Desarrolle UNO de los dos temas siguientes (*a* o *b*):
[5 puntos: 3 puntos por el contenido y 2 puntos por la capacidad de argumentación y de análisis, la ordenación de las ideas y la coherencia del discurso]

***a*)** Explique en qué sentido *Nada*, de Carmen Laforet, es considerada por una parte de la crítica como una obra precursora de la novela social en la literatura española del siglo XX. Ilustre su respuesta con ejemplos concretos y haciendo referencia a los recursos narrativos que emplea la autora.

***b*)** Explique el concepto de «nivola», según Miguel de Unamuno, y póngalo en relación con el título de su obra *Niebla*. En su exposición haga referencia a los conceptos de realidad y ficción.

2. Desenvolupeu UN dels dos comentaris de text proposats a continuació (*a* o *b*):

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

a) Comenteu el fragment següent de *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre, però sí que s'han d'exemplificar):

— les característiques narratives del fragment;
— l'estil literari utilitzat per l'autora.

La senyora Enriqueta deia que tot allò era fora de mida, que li havien fet malbé el negoci. Tot a passeig. I a veure què passaria amb el que tenia al banc. Es va posar a vendre botons i lligacames de senyor, per terra, al carrer de Pelayo. A en Quimet el veia molt poc, amb prou feines si, de vegades, venia a dormir. Un dia em va dir que la cosa es posava negra i que hauria d'anar al front d'Aragó. I em va dir que havien pogut treure mossèn Joan. I que mossèn Joan, amb vestits d'en Mateu i amb un camió que els havia procurat en Cintet, havia passat la frontera. Té, em va dir. I em va donar dues monedes d'or i va dir que mossèn Joan les hi havia donades per a mi i els nens, que potser les necessitaríem més que no pas ell, perquè a ell, fos on fos que anés a parar, Déu l'ajudaria i no el deixaria morir mentre no fos la seva hora. I vaig guardar les dues monedes i en Quimet va afegir que no deixés els meus amos, que sempre, amb el temps que feia que els servia, em podrien treure d'un mal pas i que encara que la cosa es posés negra s'acabaria aviat i que no hi havia més remei que passar pel camí estret. I va dir, sembla que la Griselda va amb un de molt sonat i no vol saber res d'en Mateu… Desgràcies.

b) Comenteu el fragment següent de *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre, però sí que s'han d'exemplificar):

— el sentiment de possessió;
— la fixació malaltissa per la mort;
— el vincle entre l'animalitat i l'erotisme.

MARTA *(sanglotant rabiosa)*: M'han tractat com a una pedra dels camins, que es fa anar amb els peus perquè rodoli! Mata'm! Mata'm!

MANELIC *(subjectant-la, plorant)*: Marta! Ai, Marta!… Si jo no et puc matar, no, perquè t'estimo, Marta! T'estimo! I t'estimava des d'allà dalt, al pujar tu, que jo era un grapat de neu que es va fondre mirant-te. I t'he estimat encara més al venir a trobar-te, pobre de mi, davallant a salts, com l'aigua dels cims a ajuntar-se amb l'aigua de la mar, que diuen que és amarganta! Que ho siga, d'amarganta; que ho siga; ella atrau com tu m'atraus a mi; perquè et desitjo i t'estimo, Marta! *(Ella es vol desprendre d'ell amb energia bregant.)* I ara més, ara més; per… perquè no sé el perquè, ni em fa el saber-ho! Perquè m'has enganyat potser; perquè he sentit la calor de la teva sang; perquè t'he respirat a tota tu tot jo! I mira, per mi no hi ha lleis d'ací baix ni res que m'aturi, que els llamps i les mestralades m'han fet lliure, i vull jo, perquè ho vull, besar-te i mossegar-te fins a l'ànima, i estrenye't en mos braços ofegant-t'hi en ells, confonent en un afany rabiós la mort i la vida, com a home i com a fera, que ho soc i ho vull ser sempre, home i fera, tot junt, tot, contra de tu i amb tu, i contra tothom de la terra. *(La té a ella en sos braços mig desmaiada. Mira cap a la banda de la cortina i se l'emporta ràpid a l'altra banda en sos braços.)* I ara que me la vinguen a prendre! Ira de Déu! Que vinguen!

MARTA: Déu meu.

MANELIC: Marta, ets meva! *(Aixecant-la en sos braços i anant-la a besar.)*

TR	Observacions:
Qualificació:	Etiqueta de revisió

Etiqueta de l'estudiant

Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés